

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: **Z. I.**, narozený „X“
státní příslušnost Turecká republika
bytem „X“
zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 9. 2018, č. j. X,

takto:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 7. 9. 2018, č. j. X, **se pro vadu řízení zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce **11 228 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 7. 9. 2018, č. j. X, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 31. 5. 2018, č. j. X, a řízení bylo podle § 90 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 102 odst. 4 téhož zákona zastaveno. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu, neboť se žalobce dopustil obcházení zákona tím, že účelově uzavřel manželství s cílem získat povolení k pobytu.

Žaloba

2. Žalobce napadenému rozhodnutí vytkl jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Poukázal na to, že řízení bylo žalovaným zastaveno proto, že v pokračování řízení dle žalovaného brání překážka věci rozhodnuté, neboť o žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců bylo již jednou rozhodnuto. Žalovaný má tedy za to, že jestliže účastník podal jednou žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území, a tato mu byla pravomocně zamítnuta, nemůže být projednána další obdobná jím podaná žádost. S tímto názorem žalobce nesouhlasil a uvedl, že aktuálně projednávaná žádost nebyla totožná se žádostí podanou v roce 2015, a to ať již v okolnostech případu, tak i ve vývoji vztahu do budoucna. Přijetím argumentace žalovaného by se fakticky zabránilo cizinci, jemuž byla jednou žádost zamítnuta, podat žádost opětovně poté, co se například změní okolnosti. Žalovaný svůj závěr o „rei judicate“ řádně a přezkoumatelně neodůvodnil, zcela pominul posoudit a popsat v čem lze spatřovat totožnost řízení, což má za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky, které správní řád v ustanovení § 68 odst. 3 na rozhodnutí klade. V případě žalobce bylo zjištěno, že dne 4. 11. 2015 podal žádost o povolení k přechodnému pobytu, která byla pravomocně zamítnuta dne 6. 6. 2017. Dne 28. 6. 2017 podal žalobce další (stejnou) žádost o povolení k přechodnému pobytu za účelem společného soužití s manželkou. Žalovaný tak v daném případě dospěl k závěru, že v případě žádosti ze dne 28. 6. 2017 je dána překážka věci rozhodnuté, a proto rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a řízení zastavil.

Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

4. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
5. Soud po zvážení skutkového a právního stavu případu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce podal dne 4. 11. 2015 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu, neboť je rodinný příslušníkem občana EU. Z matričního dokumentu bylo zjištěno, že žalobce uzavřel dne 9. 6. 2015 v Turecku manželství s paní K. W., občanskou České republiky. Na základě provedeného správního řízení rozhodl dne 8. 3. 2017 správní orgán I. stupně tak, že žádost žalobce zamítl podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť se žalobce dopustil obcházení zákona tím, že účelově uzavřel manželství s cílem získat povolení k pobytu. Dne 1. 6. 2017 rozhodl žalovaný o odvolání žalobce tak, že jeho odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Dne 28. 6. 2017 byla správnímu orgánu I. stupně doručena žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení s manželkou, občankou České republiky, s přílohami. Správní orgán I. stupně po zahájení řízení opatřil opis z rejstříku trestů, zprávu o pobytové kontrole, rozhodnutí o předchozí žádosti žalobce ze dne 4. 11. 2015 a vydal dne 31. 5. 2018 rozhodnutí, jímž žádost žalobce opět zamítl z důvodu účelově uzavřeného manželství. Žalobce podal blanketní odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.
7. V žalobou napadeném rozhodnutí odkázal žalovaný na § 48 odst. 1, odst. 2 správního řádu a dále uvedl, že pokud správní orgán dospěje k závěru, že vedení řízení brání překážka věci rozhodnuté, řízení zastaví podle § 102 odst. 4 správního řádu, jestliže žádost účastníka řízení neodůvodňuje zahájení nového řízení. Důvody pro zahájení nového řízení podle ustanovení § 101 správního řádu nejsou v projednávaném případě dány. Po obecné charakteristice překážky litispendence a rei iudicate žalovaný uvedl, že ve vedení dalšího řízení brání překážka věci rozhodnuté, neboť ve věci žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona o pobytu cizinců bylo rozhodnuto již dne 1. 6. 2017 (právní moc dne 6. 6. 2017), tedy dříve než bylo rozhodnuto správním orgánem I. stupně v nyní projednávané věci (dne 31. 5. 2018). Z tohoto důvodu bylo řízení podle § 102 odst. 4 správního řádu zastaveno.
8. Podle § 48 odst. 1 správního řádu zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.
9. Podle § 48 odst. 2 správního řádu přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

10. Podle § 101 správního řádu provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže
- a) je to nezbytné při postupu podle § 41 odst. 6 věty druhé,
 - b) novým rozhodnutím bude vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta,
 - c) nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví nebo změní dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti nebo dodatečně povolí plnění ve splátkách, popřípadě po částech; zkrácení doby platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůty ke splnění povinnosti je možné pouze tehdy, stanoví-li tuto možnost zákon,
 - d) rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci podle zvláštního zákona, nebo
 - e) tak stanoví zvláštní zákon.
11. Podle § 102 odst. 4 správního řádu, pokud žádost účastníka neodůvodňuje zahájení nového řízení, rozhodne správní orgán usnesením o tom, že se řízení zastaví. Usnesení se oznamuje pouze žadateli a těm osobám, vůči nimž již správní orgán učinil úkon.
12. Soud nejprve považuje za nutné vymezit základní charakteristiku překážky řízení označované jako překážka věci rozhodnuté (*rei administratae* či *rei iudicate*). Jak vyplývá už z gramatického výkladu § 48 odst. 2 správního řádu, vztahuje se tato překážka pouze na případy, ve kterých bylo již právo přiznáno či povinnost uložena, tedy bylo vydáno pozitivní rozhodnutí. Pokud bylo vydáno negativní rozhodnutí, např. žádost byla zamítnuta, nejedná se o překážku věci rozhodnuté a za splnění dalších podmínek lze podat žádost znovu a tato žádost může být úspěšná (shodně např. Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: *Správní řád. Komentář. 2. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2020, komentář k § 48; Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: *Správní řád. Komentář. 6. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2019, komentář k § 48). Pokud by se jednalo o novou žádost, jejímuž projednání by bránila překážka věci rozhodnuté, bylo by nutno řízení o žádosti zastavit podle § 66 odst. 1 písm. b), neboť by se jednalo o žádost zjevně právně nepřipustnou.
13. Od této situace je však nutno odlišovat nové řízení podle § 101 správního řádu. Řízení o vydání nového rozhodnutí může být zahájeno jak na žádost, tak z moci úřední (srov. § 102 odst. 3 správního řádu). Na základě (výslovné) žádosti o nové rozhodnutí tak správní orgán znovu přezkoumá již pravomocně skončené řízení a zváží, zda jsou podmínky pro vydání rozhodnutí podle § 101 a § 102 správního řádu.
14. Žádost o vydání nového rozhodnutí je procesním návrhem na provedení nového řízení a vydání nového rozhodnutí na základě původní žádosti, pro jejíž podání správní řád nestanoví žádnou lhůtu a jenž nemá žádné hmotněprávní důsledky. Podstatou vydání tzv. nového rozhodnutí je tedy nové posouzení již pravomocně rozhodnuté věci – a to buď za stejných, anebo zpravidla změněných výchozích skutkových či právních podmínek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2018, č. j. 5 As 122/2016-36, www.nssoud.cz).
15. Uvedené teze potvrdil a dále rozvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 8. 2019, č. j. 2 Azs 390/2018-46, www.nssoud.cz, z něž vyplývá (odst. 17 až 19), že v řízení o Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

vydání nového rozhodnutí z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu přezkoumá správní orgán naplnění podmínek, jejichž nesplnění bylo v původním zamítavém rozhodnutí žadateli vytýkáno; jestliže nazná, že nedostatky původní žádosti byly odstraněny, musí se v novém řízení meritorně zabývat i dalšími doposud neposuzovanými podmínkami pro její vyhovění. Žádost o nové rozhodnutí tedy musí být správním orgánem nejprve patřičně posouzena, aby ten mohl dospět k závěru, zda podmínky pro vydání nového rozhodnutí jsou naplněny či nikoliv [v případě § 101 písm. b) správního řádu tedy musí správní orgán vyhodnotit, zdali může být vyhověno původní žádosti, která již byla dříve pravomocně zamítnuta]. Toto posouzení se však děje v rámci procesu, který je klasickým správním řízením se všemi odpovídajícími standardy, neboť se v něm postupuje podle ustanovení správního řádu platných pro řízení v prvním stupni (srov. § 102 odst. 8 správního řádu). Konkrétně v případě řízení o vydání nového rozhodnutí z důvodu dle § 101 písm. b) správního řádu je tedy namístě v první řadě přezkoumat naplnění podmínek pro vyhovění předmětné žádosti, jejichž nesplnění bylo v původním rozhodnutí vytýkáno a pro něž byla daná žádost dříve zamítnuta. Pakliže některý z původních důvodů pro nevyhovění žádosti nebude stále odstraněn a správní orgán dospěje k závěru o jeho trvání i přes okolnosti uvedené v žádosti o nové rozhodnutí, zastaví nové řízení dle § 102 odst. 4 správního řádu.

16. Ve vztahu k projednávanému případu soud uvádí, že je zřejmé, že žádost žalobce ze dne 4. 11. 2015 nemůže zakládat překážku věci rozhodnuté podle § 48 odst. 2 správního řádu, neboť tato žádost byla zamítnuta a žalobci nebylo přiznáno žádné právo ani uložena žádná povinnost. Žalovaný ve vztahu k institutu nového rozhodnutí podle § 101 a § 102 správního řádu pouze uvedl, že důvody pro zahájení nového řízení nejsou dány a vzhledem k totožnosti žádosti ze dne 28. 6. 2018 se žádostí ze dne 4. 11. 2015 aplikoval ustanovení § 102 odst. 4 správního řádu, aniž by však uvedl, jak dospěl k závěru, že žádost žalobce (podaná na formuláři) je žádostí o nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu a ani nevysvětlil úvahy, které ho vedly k závěru, že žádosti nemůže být vyhověno. Jak však plyne ze shora uvedeného, žalovaný byl povinen do odůvodnění svého rozhodnutí začlenit i úvahy, zda podmínky pro vydání nového rozhodnutí jsou naplněny či nikoliv. Absenci úvah žalovaného zesiluje i fakt, že správní orgán I. stupně žádost žalobce meritorně posuzoval a tuto zamítl, neboť setrval na závěru o účelovosti manželství žalobce. Soudu pak není zřejmé ani to, proč část odůvodnění rozhodnutí je věnována i překážce litispendence zakotvené v § 48 odst. 1 správního řádu, která však nebyla důvodem zastavení řízení.
17. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud bez nařízení jednání dospěl k závěru, že žalovaný zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť dostatečně nevysvětlil úvahy, které ho vedly k aplikaci § 102 odst. 4 správního řádu. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku.
18. Žalobce měl v projednávané věci úspěch, a proto soud výrokem II. v souladu s § 60 odst. 1 věty první uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku v celkové výši 11 228 Kč, která se skládá, z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za žalobu a dále z částky 6 200 Kč za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč poskytnuté právním zástupcem Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem, [převzetí věci, podání žaloby, a to podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odst. 1 písm. a), d), g), § 12 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „AT“, a z částky 600 Kč za s tím související 2 režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 AT, dále z částky 1 428 Kč, kterou tvoří DPH ve výši 21 % ze shora uvedených částek bez soudního poplatku. Uloženou povinnost náhrady nákladů řízení je žalovaný povinen splnit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 6. září 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.